

"Förr i tiden var män så och kvinnor så"
"På stenåldern åt vi bara sån här mat"
"Människan har alltid..."
"Hitler var vegetarian"
...eller?

Historiebruk

www.kartograferna.se

Vi använder - brukar - historia på många olika sätt. Vi använder det som argument i debatter, för att väcka känslor och för att sälja produkter. Att analysera historiebruk handlar om att kunna se hur historiska berättelser vinklas i olika sammanhang. På nästa sida följer några exempel på olika sätt att bruka historia.

Vetenskapligt historiebruk

Forskare strävar efter att göra de mest korrekta tolkningarna av historiskt källmaterial. Viktiga vetenskapliga principer är att följa historisk källkritik, redogöra noga för sina forskningsmetoder och inte göra egna tolkningar som inte har stöd i källorna.

Politisk-ideologiska historiebruk

Samtliga dessa historiebruk handlar om att använda historia för att ge stöd åt sina egna åsikter eller sin grupps intressen. De kan delas in fem olika undertyper:

Ideologiskt historiebruk

Att använda historiska exempel för att få den egna politiska ideologin att framstå som den bästa.

Politiskt-pedagogiskt historiebruk

Påminner om ideologiskt historiebruk. Skillnaden att man här jämför nutiden med historiska händelser och pekar på likheter utan att låtsas om viktiga skillnader.

Existentiellt historiebruk

Att använda gemensam historia för att skapa en grupp-känsla, exempelvis för ett land, en religion eller en minoritetsgrupp.

Moraliskt historiebruk

Att använda exempel på historiskt förtryck mot sin grupp för att kräva bättre behandling i nutid.

Icke-bruk

Att helt undvika att prata om historien, eller förneka historiska fel den egna gruppen gjort sig skyldig till, är också en typ av missbruk av historien.

Kommersiellt historiebruk

Företag använder självklart också historia för att sälja sina produkter. Det kan ske i utbildande syften men historien kan ofta ändras eller väljas ut för att passa produkten och bli mer underhållande. Exempel är filmer, tv-spel, romaner och reklamfilmer.